

2. Η νομοθεσία των Μακεδόνων και η σύγκρουσή τους με τους Δυνατούς.

α. Η νομοθετική δραστηριότητα

Με σκοπό να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα διοίκησης του κράτους, οι Μακεδόνες αυτοκράτορες αναθεώρησαν τη νομοθεσία των Ισαύρων και εξέδωσαν μια σειρά **νόμων** που ανταποκρίνονταν στις συνθήκες που είχαν διαμορφωθεί.

Εκδόθηκαν οι παρακάτω συλλογές ή μεμονωμένοι νόμοι:

Πρόχειρος Νόμος: Συλλογή νόμων που αντικατέστησε την Εκλογή των Ισαύρων

Επαναγωγή: εισαγωγή στον Πρόχειρο Νόμο που καθόριζε με ακρίβεια τις αρμοδιότητες του αυτοκράτορα και του πατριάρχη

Βασιλικά: Συλλογή νόμων που αντλεί από τις νομικές συλλογές του Ιουστινιανού.

Επαρχικόν βιβλίον: διατάξεις για τη λειτουργία των συντεχνιών της Κωνσταντινούπολης.

Νεαρές: νέοι νόμοι με σκοπό τον περιορισμό της μεγάλης γαιοκτησίας.

β. Νόμοι και αγώνας κατά των δυνατών.

1. Βασικό γνώρισμα της κοινωνικής πολιτικής των Μακεδόνων ήταν η προσπάθεια για τον περιορισμό της δύναμης των δυνατών.
2. Οι δυνατοί επιδίωκαν να πάρουν τη γη των φτωχών καλλιεργητών, να αποσπάσουν προνόμια και να κατακτήσουν την πολιτική εξουσία.
3. Το Βυζαντινό κράτος ήθελε να προστατέψει τους μικροκαλλιεργητές διότι:
 - Οι φόροι τους αποτελούσαν το μεγαλύτερο μέρος των κρατικών εσόδων.
 - Αποτελούσαν την κύρια βάση του στρατού.
 - Για 80 χρόνια προσπάθησαν να προστατεύσουν την αγροτική κοινότητα και τους ελεύθερους καλλιεργητές.

Με την αλλαγή στη νομοθεσία οι Μακεδόνες πέτυχαν:

1. Όταν πουλιόταν ένα κομμάτι κοινοτικής γης οι πωλητές να προτιμούν τους γείτονες και συγγενείς για αγοραστές.
2. Να επιστραφούν στους φτωχούς καλλιεργητές χωρίς αποζημίωση τα χωράφια που είχαν πάρει οι δυνατοί.
3. Να απαγορεύεται η πώληση και η αγορά των στρατιωτικών κτημάτων, αφού οι ιδιοκτήτες τους ήταν υποχρεωμένοι να στρατεύονται.
4. Να περιοριστεί η αύξηση της εκκλησιαστικής περιουσίας
5. Να πληρώνουν οι δυνατοί τους φόρους των φτωχών του χωριού (*αλληλέγγυον*). Πριν τους φόρους τους πλήρωναν όλα τα μέλη της κοινότητας.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Ποιες είναι νομοθετικές συλλογές που εκδόθηκαν επί Μακεδόνων και ποιο το περιεχόμενό τους;
2. Πού απέβλεπαν οι νέοι νόμοι (Νεαρές);
3. Ποιοι ονομάζονται δυνατοί;
4. Τι επιδίωκαν;
5. Γιατί οι βυζαντινοί αυτοκράτορες της περιόδου 922-1002 προσπάθησαν να προστατεύσουν τους ελεύθερους καλλιεργητές;
6. Με ποιους νόμους οι Μακεδόνες αυτοκράτορες προσπάθησαν να περιορίσουν τη δύναμη των δυνατών;